

Šifrovaný telefon, Dozimetr, Mlejnek... Pochybnosti nad zločincem Rakušanem. Z vnitra rovnou do basy?

- CZ24 News | 29. října 2023

ČESKO: „Zareagovali pozdě a cítím jakousi chybu, provinění nebo ukázkou politické nezkušenosti Víta Rakušana,“ uvedl politolog Lukáš Jelínek, když analyzoval kauzy, které jsou spojené s hnutím STAN. „Jak bohorovně k tomu telefonu přišel, aniž vůbec zjišťoval další podrobnosti, jakékoli další pozadí,“ poznamenal. Vláda se podle něj chová velmi necitlivě a nepředpokládá její dlouhé působení na scéně.

Kauza Dozimetr stále pokračuje. Už se možná zdá někomu dost přes čáru, nebo jde v podstatě o běžnou záležitost, když sledujete českou politickou scénu?

Dozimetr je možná jen jakási špička ledovce. Sice jsme se naučili skloňovat název této kauzy, ale ve skutečnosti nám možná uniká. V případě Dozimetru je vlastně zajímavé, že se nějakým způsobem kolem kauzy ochomýтали politici všech možných politických stran. To znamená, že když dochází někde ke sblížení politiky, byznysu a někdy i podsvětí, že to nemá žádné partajní hranice a žádná strana proti tomu není imunní. V případě Starostů a nezávislých podle mě je problém v tom, že se včas nedistancovali ani ne tak od svých pražských komunálních politiků, kteří s Dozimetrem nějakým způsobem souviseli, ale především od své moravské buňky, která pomohla vtáhnout pana Redla a jeho rodinu vlastně do vysokých politických kruhů. Propojení, na které Starostové a nezávislí podle mě ještě budou dlouho doplácet bez ohledu na to, že Petr Gazdík opustil místo ministra školství nebo že Starostové stahují z politiky Stanislava Polčáka.

Ministr vnitra stále bez emocí trvá na variantě šifrovaný telefon, který vlastně měl být mezi hračkami atd. Ovšem rebeluje poslanec Jakub Michálek například z užšího vedení Pirátů. Váš komentář?

Co se týká šifrovaného telefonu, já nevím... Vlastně nemáme žádné informace o tom, že by se pan Rakušan při komunikaci přes ten telefon dopouštěl něčeho nekalého nebo že by přes něj komunikoval s nějakými lidmi na hraně zákona. Mně na kauze telefonu vadí hlavně, že on i další členové vedení Starostů a nezávislých přijali dar v hodnotě nějakých 60 tisíc korun od firmy Pavla Němce, která šifrovací aplikace vlastně provozuje. Vůbec jim nepřišlo divné, že oni jako vrcholní politici dostávají takový zvláštní, hodně zvláštní dárek, za který nemusejí platit. Až dneska, po nevim jak dlouhé době, se Vít Rakušan shání po tom, s kým by vyrovnal tady tento dluh. Myslím si, že u člověka, který se stal ministrem vnitra, je něco nepředstavitelného za prvé, aby přijímal nějaké neevidované dary, navíc aby to byly dary podobného velmi specifického typu, navíc ještě od lidí, jejichž pověst je dost kontroverzní.

Člověk by měl očekávání od reprezentanta politické strany, která vstoupila do politiky jako antikorupční, antiklientelistická, transparentní, jenže najednou vlastně zjišťuje spoustu informací, které naopak svádí k úvahám o klientelismu nebo o maskování skutečnosti a podobně. Jestli by něco mělo lámat Víta Rakušanovi vaz v politice, tak ani ne to, že používá šifrovaný telefon nebo že je to stejná značka, kterou používali lidé z Dozimetru, ale to, jak bohorovně k telefonu přišel, aniž vůbec zjišťoval další podrobnosti a jakékoli další pozadí.

Piráti, myslím, dávali podnět k prověření tohoto financování. Ale pojďme dál. Jan Farský je

hlavním kandidátem STAN do evropských voleb. Pamatujeme si, jak to bylo s jeho stáží ve Spojených státech amerických. Těžko říct, jestli o tom bude ještě veřejně řeč. O tom, že kandidoval do Poslanecké sněmovny, když věděl, že v době mandátu bude na stáží v Oregonu. V Poslanecké sněmovně byl na chvíli nahrazen a teď vede kandidátku do eurovoleb. Vysvětlit si to jak? Zřejmě dobrými vztahy s ministrem vnitra?

No asi určitě taky. Jan Farský je jedna z klíčových postav, člověk, který politikou žije a v politice se vyzná. Ale mně přijde jeho vůle kandidovat jako odvážná věc. (Úsměv) V tuto chvíli se dává všanc voličům. Skoro bych řekl, že je mi to sympatické. Když politik udělá nějakou chybu, dopustí se něčeho, co se nám nelíbí, je nejpřesnější soud jít do nějakých dalších voleb a počkat si, jestli ho voliči vynesou v zubech, nebo jestli mu znovu dají svoji důvěru. Z tohoto hlediska je to celkem odvážný tah. Myslím si, že pevnému voličskému jádru Starostů a nezávislých anabáze s Amerikou příliš nevadí. Jiná věc je, jestli dokáže Jan Farský právě kvůli té kauze nalákat nějaké další voliče, o které Starostové a nezávislí stojí. Je to určitá sázka, jestli mu bude voličským jádrem odpuštěno. Podle mě, z hlediska Starostů a nezávislých je to trošku z nouze ctnost. Poté, co už nechce nebo nemůže kandidovat Stanislav Polčák nebo o něj Starostové nestojí, vlastně najít vhodného lídra pro evropskou kandidátku by bylo v takové situaci těžké pro jakoukoli stranu. Ani se nedivím, že Starostové sáhli po jednom ze svých výrazných politiků, který v současnosti nemá žádné závazky v domácí politice a je volný. Jen bude zajímavé sledovat, jestli se dokáže prostřednictvím voleb před voliči očistit.

Ministr vnitra Vít Rakušan v jednom z rozhovorů pro rádio Prostor odmítl, že by se kdokoli z členů vlády podílel na organizovaném zločinu. Označil to, cituji, za „velkohubý nesmysl“. Reagoval tak na výroky bývalého premiéra Andreje Babiše. Do jaké role se postupně Rakušanovi daří dostat?

Těžko se mi to hodnotí. Skoro bych se odštíhl od úvah o organizovaném zločinu. Kdybych měl mluvit jenom čistě intuitivně, tak bych řekl, že tendenci zaplést se s organizovaným zločinem tady u nás mají skoro všechny politické strany, ať už jsou ve vládě nebo v opozici, přinejmenším prostřednictvím spousty svých komunálních politiků nebo reprezentantů v regionech a podobně. O tom, že ta tendence byla silnější u Starostů a nezávislých, jak tvrdí Andrej Babiš, tak já o tom žádné informace nemám.

Jestli mně něco vadí, tak že Vít Rakušan dělá jednu politickou chybu za druhou. Ať už s tím šifrovacím telefonem nebo třeba s tím, jak dlouho stál za jmenováním pana Mlejníka šéfem rozvědky, ačkoli se vědělo o jeho kontaktech s lidmi z prostředí Dozimetru. Tenkrát to Vít Rakušan také nevyhodnotil správně. Skoro bych očekával od ministra vnitra, že bude trochu bystřejší politik, který dokáže lépe a rychleji vyhodnocovat situace, do kterých se dostane on nebo jeho politická strana. Jako ministři vnitra bych asi nic zásadního v tuto chvíli panu Rakušanovi neměl co vyčítat, ale že se v řádu měsíců opakovaně dopouští poměrně dost vážných politických chyb, to svědčí o nouzi celé koalice, jestli takový člověk je jediný, možný a správný pro to, aby byl ministrem vnitra. O tom určitě pochybnosti mám.

Pětikoalice se ukazuje velmi pevně. Myslíte si, že už je natolik stabilní, že už se nemusí obávat dalších parlamentních voleb...

To se samozřejmě obávat musí. Stabilita vychází z toho, že si podle mě koaliční strany samy uvědomují, že v příštích volbách už nebudou mít nejspíš šanci, pokud se něco zásadního nestane. Jestli chtějí něco udělat, tak na to mají jen toto volební období. Proto se snaží, aby se koalice nerozpadla jako spousta jiných koalic v průběhu volebního období, ale naopak aby dokázaly držet pohromadě, aby si navzájem dokázaly vyhovět, aby se navzájem nekritizovaly, aby si navzájem nekádrovaly ministry apod., a to se jim daří. Proto já vlastně říkám, že jestli je v něčem vláda

úspěšná, tak ne v tom, co dělá, ale v tom, že vůbec je, že drží a že je celkem sladěná nebo že existují relativně harmonické vztahy mezi koaličními stranami. To jim podle mě zajistí, že podle mého názoru vydrží až do voleb. Právě to, s jakou politikou si ji voliči budou spojovat nejen s úsporným balíčkem, ale s celou řadou chaotických kroků na pozadí inflace nebo energetické krize a podobně, si myslím, že je předzvěst toho, že lidé budou chtít jiný typ nebo jinou vládu po příštích volbách. To ještě nemluvíme o tom, že podle mě až příští rok bude ve znamení mnohem většího sociálního dusna. Vlastně dojde k ohrožení sociálního smíru, kdy si lidé uvědomí, jak na ně balíček dopadá, jak na ně dopadá šetření ve státním rozpočtu, budou se bouřit státní zaměstnanci kvůli platům. Vidíme už tady, že se na zadní začali stavět odboráři ze svazu KOVO kvůli své ekonomické situaci. To jsou podle mě věci, které nakonec povedou k tomu, že tato pětikoalice nebude mít v příštích volbách šanci.

Koneckonců viděli jsme stávku řekněme mimoparlamentní opozice na Václavském náměstí, viděli jsme stávku některých vysokých škol, to byla výstražná stávka, ve školství zřejmě vyhlásili i stávkovou pohotovost. O zdravotnictví snad ani nehovořit. Situace graduje už teď. K čemu to povede?

Hlavně to povede k deziluzi občanů z toho, jestli politici mají jako svoji prioritu hájení jejich zájmů, nebo něco jiného. Já si vlastně neumím představit, že by se jakákoli konsolidace veřejných financí nebo jakékoli ekonomické reformy dělaly bez toho, aniž by se politici podívali na dopady kroků na životní úroveň lidí, životní úroveň konkrétních sociálních skupin a podobně.

Tohle podle mě při volebním rozhodování budou zohledňovat nejen lidi z nízkopříjmových kategorií, ale často i střední třída, která ještě v minulých volbách současnou koalici podporovala. V okamžiku, kdy voliče zklamou, řekněme, standardní umírněné politické strany, pak celkem logicky hrozí radikalizace voličů. To je něco, co sledujeme na Slovensku, kdy vlády, které se střídaly v předchozím volebním období, byly natolik vzdálené voličům a natolik nesrozumitelné, že si voliči vybrali radši politickou reprezentaci, která je sice kontroverzní, ale od níž se očekává alespoň jakési souznění se sociálními a ekonomickými potřebami lidí. Pokud vlastně česká politická reprezentace nebo vládní strany nebudou trochu chytřejší a nebudou se umět vcítit do kůže voličů, potom i u nás se výsledek voleb může blížit volbám na Slovensku.

Když mluvíte o slovenských volbách, zůstává tak nějak ve vzduchu jisté napětí už od doby gratulací k vítězství ve volbách, že?

Dá se očekávat, že vztahy dvou politických reprezentací budou velmi špatné. Že se budou sice snažit udržovat hladinu Česká republika Slovenská republika na dosavadní úrovni, jako se dařilo vždycky, i když v jedné zemi vládla levice a ve druhé pravice a naopak. Zázemí politiků je tak odlišné, že bude do vztahů zasahovat.

[ZDROJ](#)